

(המשך מעמוד 9)

מה יכול להיות, בעיניהם, תהליך למסע-הרצח של אל-פתח, זולת יאוש סופי? ברחותו את יוזמת בורג'יבה במחוי יד, בעשותו חוכא ואטלולא מכז אפשרות של שלום סביר, משרת אשכול את דמשק, ופולל את הדרך בפני אנשי "אל-פתח". בכך אינו נבדל מקודמו ומיריביו. כמוהם, אינו מסוגל לכל איבצע מדיני.

רק כתובת אחת: טוריה!

ל ממשלה זו, ולמיסטר זה כולו, לא נותרה, איסוא, אלא הדרך הצבאית. אם לא יצליחו ירדן ולבנון לבלום את אנשי אל-פתח, לא תהיה לממשלה זו מנוס מפעולות מזוינות. השאלה היא: נגד מי? פעולה נגד לבנון היא טירוף. פעולה נגד ירדן (אם אינה מכחנת להטעייה גרידא) אוילית לא פחות. פעולה נגד מצרים לא תשרת את המטרה, כי מצרים מעוניינת בחיסול אל-פתח לא פחות מאשר ישראל, והיא לא תיגרר לשום מלחמה בגללו. מי שחושב עד פעולות צבאיות בממדים רציניים, מוכרח לשאת את מבטו אל טוריה.

ואל ישלה את עצמו: אין כל בטחון בכך שיהיה די בפעולות קטנות ומצומצמות. הסורים יכולים לענות בהסגה על הסגה, ובהפצצה על הפצצה. מי שקי הגליל העליון מוגנים למרגלות תותחניהם.

מי שחושב ברצינות על בלימת "אל-פתח" באמצעים צבאיים, מוכרח להיות מוכן למלחמה ממש — לכיבוש הרמה הסורית וזאיום צבאי על דמשק.

יתכן מאד שלא יהיה צורך בכך. קרוב לחדאי שממשלת דמשק תהתר על המישחק המסוכן, כרגע שתיחכח כי היא מזמינה על עצמה פלישה ממש, וכי היא תישאר בודה לגמרי במערכה זו. יתכן שהמעצמות הגדולות יפעילו עליה שלא תוכל לעמוד בפניו. אך מי שאינו מוכן ללכת עד הסוף, אל יצעד את הצעד הראשון.

ההבדל בין מלחמה למלחמה

ל מען בחירות המחשבה, יש להדגיש את ההבדלים המהותיים בין מלחמה כזאת לבין מלחמה נגד הטיית מקורות-הירדן.

לפני חודשים ניהלתי ויכוח פומבי על-פה עם ח"כ הרות חיים לנדאו. הנושא היה: האם דרושה מלחמה-לאלתר נגד מיסעל-ההטייה הערבי. אמרתי אז (כשם שכתבתי בסידרה על נושא זה בהעטום הזה) שיש לפסול לחלוטין את רעיון המלחמה-לאלתר, כי המפעל לא יושלם אלא אחרי שנים רבות. שאפשר להפסיקו, או לעכבו, באמצעים פשוטים יותר, ללא מלחמה. שמלחמה מוצדקת רק כשלא נותר עוד שום ספק סביר לגבי נחיצותה.

ח"כ לנדאו כמו משה דיין ורבים אחרים — שלל קו זה לחלוטין. הוא הישחה את הערבים" לנאצים, ואת "נאצר" להיטלר. הוא הגדיר את בורג'יבה כמהדורה מסוכנת יותר של נאצר, הוא הזמין את שומעיו, בפאתוס רב, שלא לחכות עד הרגע האחרון, כמו היהודים באושויץ, אלא להילחם מיד.

בינתיים עברו רק שמונה שבועות, ודומני כי קו "העולם הזה" הוכיח את צידקתו בצורה חותכת, שלמה וגמורה. היה צורך בשתי פעולות קטנטנות של צה"ל, כדי לפוצץ את בועת-הבורית של ההטייה.

מבחינה זו יש הבדל גדול בין הטרקטורים של מיפעל-ההטייה לבין אנשי אל-פתח. אלה סגיעים פחות, חמקנים יותר, אם ייהרגו, לא יצטערו שליטי דמשק. זה הבדל אחד. ההבדל השני חשוב עוד יותר:

מלחמה על יובלי הירדן היתה, לפחות מבחינה נפשית, מלחמה בכל העולם הערבי. כי מיפעל-ההטייה התבסס על החלטה שהאחד של 13 מדינות ערביות.

פעולות "אל-פתח", לעומת זאת, נוגדות בפירוש את דעתן של 12 מדינות ערביות.

הליגה הערבית פסלה את הקו המלחמתי של טוריה. עכד-אל-נאצר יצא נגדו בגלוי. כל מדינות ערב חוששות מפניו. כולן, ללא יוצאת-מן-הכלל, שונאות את המיטטר המגואל-בדם הקיים בדמשק. אף אחת מהן לא תנקוף אצבע כדי לעזור לו, אם תתלקח מלחמה סביב פרשת אל-פתח.

מלחמה נגד טוריה לא מוכרחה להיראות כמלחמה נגד העולם הערבי והרעיון הלאומי הערבי. הנהגה סיקחית תשים את הדגש על כך שווה מלחמה במיטטר פאשיסטי, הרפתקני, החותר תחת אחדות הערבים עצמם.

מעצמות המערב לא יחושו לעזרת מדינה, המפלטרת עם ברית-המועצות. ומוסקבה לא תתן סיוע ממשי למדינות סורית הרפתקנית. סין תעזור — אך רק במילים.

מכל הבחינות האלה, פסולה מלחמה כזאת פחות מאשר הרעיון של מלחמה-לאלתר נגד ההטייה.

היא פחות אווילית. יעדה פחות מופרך.

קל להילחם, קשה לפתור בעיות

ל ולם כל מלחמה היא גרועה. כי כל מלחמה יוצרת גלים של שינאה, מספחת התלהבות שובניסטית, משאירה אחריה מישקעים של איבה ושאיסות-נקם שאינם יכולים להיעלם אלא אחרי שנים רבות.

מלחמה — אפילו מלחמה מוגבלת, נגד מדינה ערבית מבודרת — מרחיקה עוד יותר את השלום.

די בפצצת-נאפאלם אחת של מטוס ישראלי כדי להעלות באש את כל התקוות, כל השאיפות, כל ההתחלות החדשות שבאו בעיקבות יוזמת-השלום המהפכנית של אל-חביב בורג'יבה.

אולם ממשלת ישראל — זו שהיתה אתמול, וזו שישננה היום — מה היא מסוגלת לעשות, חוץ מאשר להילחם?

איוה פתרון אחר, לבעייה מרחבית כלשהי, יש באמתחתה? איאפשר לסבול לאורך ימים את פעולות אל-פתח. איאפשר להשלים עם הגברתן והחרפתן. מבחינה זו אין הבדל בין ממשלה לממשלה — ואפילו בין ממשלת-שלום לבין ממשלת-דיין.

ממשלת-שלום כלל לא היתה נמצאת כיום במצב כזה, כי היא היתה נוקטת זה סככר במיבצעים מדיניים לניצול פרשת בורג'יבה ולעיקור הייאוש של ערביי פלסטין.

אולם אין לנו ממשלת-שלום. יש לנו ממשלת אשכול. זו מוצאת את עצמה עתה, מול מעשי אל-פתח, במבוי סתום.

ספק רב אם תצליח לצאת ממבוי זה מבלי להילחם. להילחם — זה קל. למלחמה אין צורך אלא בחיילים טובים, וכאלה יש לנו. יש צורך בסיגרה צבאית יעילה — וגם זו ישנה.

ואילו לפתור בעיות — זה קשה מאד מאד. לצורך זה דרושים תבונה, יוזמה, זמיון ומעוף.

וחיכן מצויים אלה בצמרת הנוכחית של ישראל?

בפתח תקוה

ברחוב הרצל 75
נבנות דירות פאר
בנות 3 ו-4 חדרים.

אזור מגורים שקט ונוח.
קרוב למרכז העיר.

- * אדמה פרטית
- * 2 מעליות
- * 2 כניסות מרווחות
- * טלפון פנימי ואפשרות לחיצוני
- * סידור ההתקנת טלביזיה
- * אספקה מרבית למים חמים וגז
- * פריטי אלומיניום
- * 3 מרפסות
- * 3 כיוני אויר
- * נוף מרהיב
- * גן גדול מסיבב לבית
- * חניה למכוניות

בואו לראות את אל-פתח

חן

חברה קבלנית לעבודות בנין בע"מ

לפנות במקום מ-6-3 אחה"צ • אפשרות בקור בשבת לפנה"צ

**נכאש
נבלה
נראה
נהנה
נסע**

במועדון 33

טיול הרוקים
(מגיל 21-33)

ספרד — צרפת — אנגליה
42 יום — 2090 ל"י

יציאה 15.765

הרשמה נסגרת השבוע

תורעולם

פרטים והרשמה אצל כל סוכני הנסיעות